

Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság
4025 Debrecen, Hatvan u. 8-10.
4001 Debrecen, Pf.: 57.
Tel.: (52) 410-677
Fax: (52) 316-662
E-mail: titkarsag@tivizig.hu

Vízüdelmi és
Vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály

Tel.: (52) 410-677/19080
E-mail: lossos@tivizig.hu

Címzett: **Darvas Község Önkormányzata**

Tárgy: Darvas község település-
rendezési tervének módosítása -
adatszolgáltatás

Hiv.sz.: 422-7/2016.

Előadója:

Mell.:

Ügyiratszám: K000231-0393/2016.

Előadó: Seregi Ferenc, Lossosné
Hajdú Katalin, Asztalos Gábor

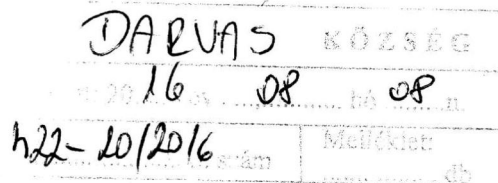
E-mail:

Buk György úr
polgármester

Darvas
Rákóczi út 50.

4144

Tisztelt Polgármester Úr!

Mivel Darvas község osztott település, ezért az eljárás során - amennyiben ez még nem történt meg - a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság (Gyula) megkeresése is szükséges. A Vízügyi Igazgatóságok működési területéről a 223/2014. (IX. 4.) Kormányrendelet 1. sz. melléklete rendelkezik, amely alapján a TIVIZIG működési területének határa „Hajdú-Bihar megye kivéve Darvas közigazgatási területének a Berettyó jobb partjára eső része”

Fentiek alapján az adatszolgáltatásunkat és előzetes észrevételünket a község közigazgatási területének a TIVIZIG működési területére vonatkozóan adjuk meg. A TIVIZIG működési területének határát az 1. sz. térkép szemlélteti.

Tervezett módosítás:

- Teljes közigazgatási területet érintő HÉSZ módosítása a magasabb rendű tervekhez, illetve jogszabályokhoz való igazítása céljából.

Felszín alatti vizeket érintő és vízminőség-védelmi szempontok:

Felszín alatti vizekkel kapcsolatban a község nem rendelkezik sérülékeny földtani közegű vízbázisra épült vízművel, ivóvízbázis védőterületi kijelölés nincs érvényben, és távlati ivóvízbázis sem található.

A felszín alatti vizek védelmével kapcsolatos szennyeződésérzékenységi besorolásra az érvényes szabályozás a 219/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet és a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet. E rendelkezések alapján a közigazgatási terület **„Érzékeny”** besorolású.

A 27/2006. (II. 7.) Kormányrendelet alapján belterület **nitrát érzékeny** terület.

A fentiek figyelembe vételével ezért létesítmények kialakítását úgy kell megoldani, hogy a 219/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet 1. számú mellékletében felsorolt anyagoknak (pl. ammónia, nitritek, nitrátok, stb.) a felszín alatti víztérbe történő közvetlen bevezetése elkerülhető legyen. A talajba és a vízfolyásokba szennyezett csapadékvíz vagy egyéb szennyvíz nem kerülhet. A gazdasági és egyéb ipari területnek kijelölt részekben a csapadékvíz elvezetését burkolt árokban javasoljuk megoldani.

A közigazgatási terület TIVIZIG működési területére eső része a 2003. évi XXVI. törvény értelmében az **országos vízminőség-védelmi övezet területét** nem érinti.

Ezúton szeretnénk felhívni a figyelmüket, miszerint a 1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról 16.§ (5) bekezdésének b) pontja értelmében a helyi önkormányzatok feladata **„a település belterületén a patakok, csatornák áradásai, továbbá a csapadék- és egyéb vizek által okozott kártételek megelőzése – kül- és belterületi védőművek építésével –, a védőművek fenntartása, fejlesztése és azokon a védekezés ellátása”**.

Továbbá kérjük betartani a 147/2010. (IV. 29.) Kormányrendelet a vizek hasznosítását, védelmét és egyéb kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános jogszabályok előírásait.

Darvas közigazgatási területén a TIVIZIG talajvízszint észlelő kutat üzemeltet, amelynek adatai Igazgatóságunkon megtalálható.

Vízrendezési és öntözési szempontok:

Darvas közigazgatási területe által érintett belvízrendszer és öblözete:

58. Berettyó - Sebes-Körös közti belvízrendszer
öblözete:
58/c. Kutas-alsó

A község közigazgatási területén lévő vízrendezési létesítmények:

TIVIZIG kezelésű létesítmények:

Folyóvíz:

- Berettyó

Kettősműködésű csatornák: (belvízelvezetés és öntözési célokat is szolgál):

- Kutas-alsó főcsatorna
- Ó-Berettyó
- Szöcskőd-Komádi I-II. csatorna

Belvízelvezető csatorna:

- Borbola-I. csatorna
- Borbola-II. csatorna
- Bozsódi-csatorna
- Bozsódi-I. csatorna
- Darvas-Bogárfő csatorna
- Darvas-csatorna
- Darvas-Kocsordos csatorna
- Darvas-Kocsordos-I. csatorna
- Darvas-Komádi-határcsatorna
- Darvas-Szigetderéki-csatorna
- Darvas 0258-0260-0262 hrsz.-ú csatorna
- Fenékháti-csatorna
- Héderszigeti-csatorna
- Kisfenékháti-csatorna
- Kocsordos-Tanyai-csatorna
- Ölyvös-főcsatorna

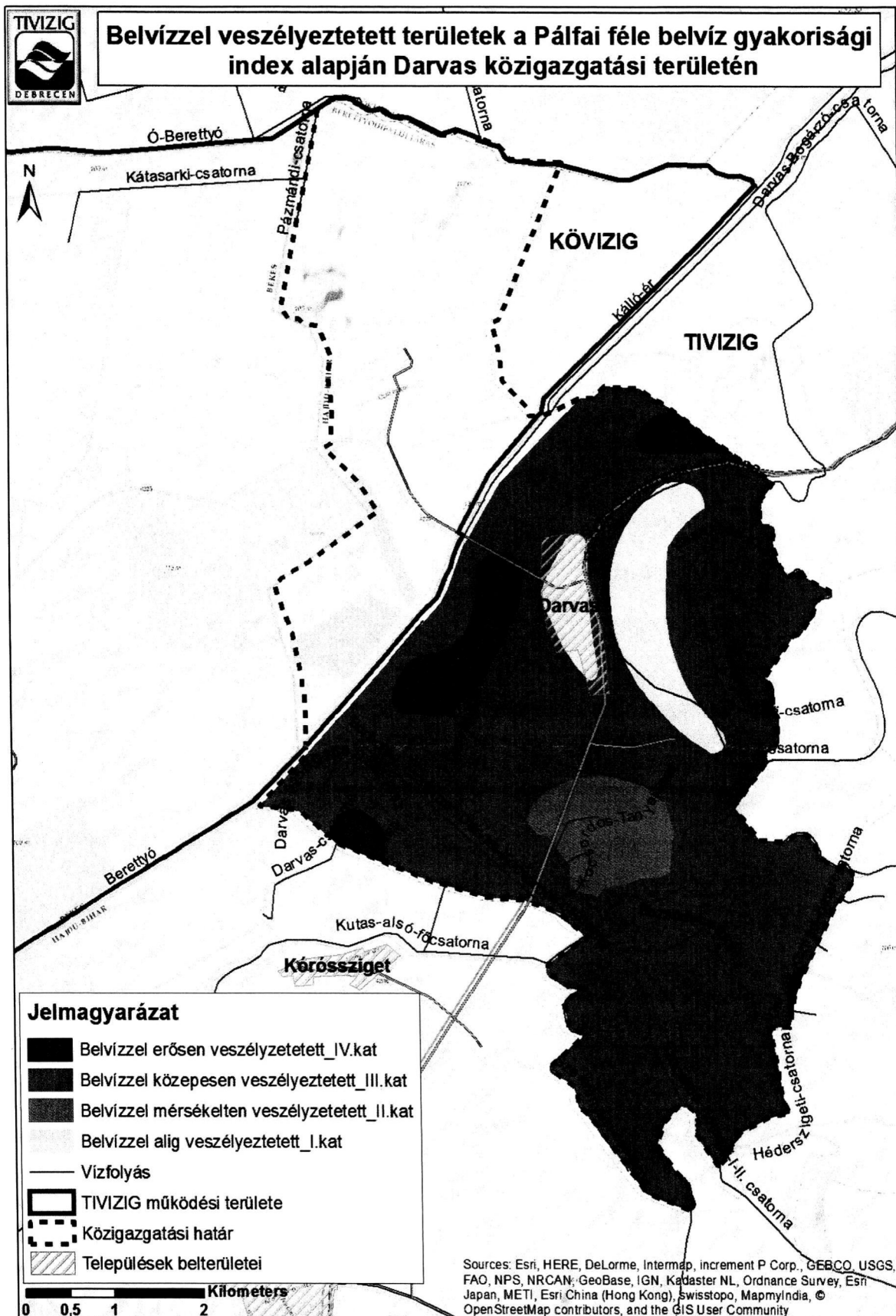
A község közigazgatási területén egyéb kezelésű vízrendezési művek is találhatók, amelyeknek a kezelői, tulajdonosai nyilvántartásunkban nem szerepelnek.

Darvas község közigazgatási területének belvíz veszélyeztetettsége:

A síkvidéki vízjárta területeket az úgynevezett Pálfai féle belvíz veszélyeztetettség, illetve belvíz gyakorisági térképpel jellemezzük. A veszélyeztetettség térkép készítéséhez az 1961-től a 2002-es évekig végzett szisztematikus belvíz-elöntési felmérések utólagos statisztikai és térinformatikai feldolgozása szolgált alapul.

A Pálfai féle belvíz gyakorisági index alapján Darvas közigazgatási területének külterületére vonatkozó veszélyeztetettségét a 2. sz. térkép szemlélteti. A TIVIZIG által meghatározott belvíz veszélyeztetettség szerint a település belterülete mérsékelt veszélyeztetett terület.

Veszélyeztetettségi kategória	Az elöntés relatív gyakorisága, azaz hosszabb időszakra vetítve a belvíz	Szöveges minősítés
I.	<0,05 20 évnél ritkábban	Belvízzel alig veszélyeztetett terület
II.	0,05-0,10 10 és 20 év között	Belvízzel mérsékelt veszélyeztetett terület
III.	0,10-0,20 5 és 10 év között	Belvízzel közepesen veszélyeztetett terület
IV.	>0,20 5 évnél is sűrűbben előforduló (visszatérő) esemény	Belvízzel erősen veszélyeztetett terület

2. sz. térkép
Belvíz veszélyeztetettség

Belvízrendezési és vízhasznosítási szempontból a rendezési terv készítését az alábbiak figyelembe vételével javasoljuk:

- A mélyfekvésű, vízjárta területekre az építéshatósági eljárások során fokozott figyelmet kell fordítani. (Záportározás, csapadékvíz elvezetés, beépítés korlátozása)
- Javasoljuk, hogy a belvízzel veszélyeztetett területeket a rendezési tervben tüntessék fel és építési területté **ne** nyilvánítsák.
- A belterületen a belvíz elvezetést (csatornák, puffer tározók, szivattyúzási helyek stb.) a településrendezési tervben részletesen dolgozzák ki.
- Újabb területek építési területbe való bevonásakor, telekosztáskor a csapadékvíz elvezetés megoldásáról előre gondoskodni kell.
- A 83/2014. (III.14.) Kormányrendelet szerint a vízilétesítmények mellett a partisávot szabadon kell hagyni, azon belül végleges építmény nem helyezhető el, tilos olyan növényzet ültetése, amely a fenntartási munkát akadályozza, külterületen csak gyepgazdálkodás folytatható.
- A TIVIZIG kezelésű csatornák, tározók mellett a fenntartósáv szélessége 6 m, és a csatorna szélétől 10 m-en belül végleges építmény nem helyezhető el.
- A vízilétesítmények melletti területet, ingatlant a tulajdonos vagy használó csak úgy hasznosíthatja, művelheti, hogy ezáltal azok állapotát, üzemeltetését ne veszélyeztesse, a víz természetes lefolyását ne akadályozza, a víz minőségét ne károsítsa.

Árvízvédelmi és folyógazdálkodási szempontok:

Érintett árvízvédelmi létesítmény: Berettyó elsőrendű védvonalai, 09.008/2 lokalizációs töltés, Kutas szükségtározó.

Darvas a Berettyó bal partján, a mentesített ártéren, a 2.90. számú Kis-sárréti ártéri öblözetben fekszik. A település közigazgatási területe az alábbi árvízvédelmi létesítményeket érinti:

- TIVIZIG 09.03. számú Kálló menti árvízvédelmi szakasz, Berettyó jobb part elsőrendű árvízvédelmi töltését.
- TIVIZIG 09.05. számú Szeghalom-Darvas árvízvédelmi szakasz, Berettyó bal part elsőrendű árvízvédelmi töltését, valamint a folyó parti sávja és a töltések között elhelyezkedő, az árvizek levonulását biztosító nagyvízi medret. A nagyvízi meder használatára vonatkozóan jogszabály rendelkezik, mely alább feltüntetésre kerül.
- A Darvast határoló 09.008/2 számú lokalizációs töltést, mely egyben a Kutas szükségtározó határoló töltése is.
- A Kutas árvízi szükségtározót, amely a Berettyó bal parti és a 09.008/2 számú lokalizációs töltés közötti terület, nagysága 3900 ha. A Kutas szükségtározó igénybevételére a Berettyó folyón, vagy a befogadó Sebes-Körösön jelentkező kritikus árvízi helyzetben kerülhet sor, az árvízszintek – ezáltal az elsőrendű árvízvédelmi vonalak terhelésének – csökkentése érdekében. A szükségtározó területén nem lehet bejelentéshez, vagy engedélyhez kötött építési tevékenységet folytatni, illetve a kezelő hozzájárulása nélkül a tározó kapacitás-

csökkenésével járó, vagy a vizek lefolyási viszonyát megváltoztató tereprende-
dezést végezni.

A mentett oldali töltéslábaktól számított 10,0 m szélességű védő-, fenntartó sávot
szükséges tartani, amelyen semmilyen építési tevékenység nem végezhető, mező-
gazdasági hasznosítása csak gyepterelátásban történhet.

A tervek elkészítése során kérjük figyelembe venni az alábbi rendeleteket:

- 120/1999. (VIII. 6.) Kormányrendelet a vizek és a közcélú vízellátási létesítmények
fenntartására vonatkozó feladatokról,
- 83/2014. (III. 14.) Kormányrendelet (a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta
és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról,
valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjé-
re és tartalmára vonatkozó szabályokról),
- Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény ide vonatkozó rendelkezése-
it.

A területre vonatkozó nagyvízi mederkezelési tervezés anyagai (nagyvízi meder ha-
tára, zonáció, területhasználat) – bár kihirdetésre még folyamatban van – tájékozta-
tó jelleggel lekérdezhetők Igazgatóságunktól.

Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervezés:

**Tájékoztatjuk, hogy 2016. március 31-én a Kormány elfogadta a 1155/2016.
(III.31.) Korm. határozatban, a 2015. évi Vízyűjtő-gazdálkodási Tervet (to-
vábbiakban VGT2).**

Darvas település VGT2 értelmében a 2-15 Berettyó nevű alegységen helyezkedik
el, amely a Tisza részvízgyűjtő területe. Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60
EK 33.) bekezdése szerint minden vízgyűjtőn törekedni kell a vizek jó állapotának
elérésére, úgy hogy az ugyanahhoz az ökológiai, hidrológiai és hidrogeológiai rend-
szerhez tartozó felszíni és felszín alatti vizekkel kapcsolatban tett intézkedések össz-
szhangoltak legyenek.

A VGT2 különböző célokat, intézkedéseket fogalmaz meg a 8.12. sz. mellékleté-
ben, amelyek megvalósítására törekedniük kell, és amely alapján a célokat, intéz-
kedéseket igyekezniük kell szem előtt tartani. Cél a víztestek jó állapotának elérése
vagy fenntartása.

A területen érintett víztestek:

1) sekély porózus talajvíz test:

- sp.2.12.2 talajvíz test: Körös-vidék, Sárrét. Mennyiségi állapota gyenge, okai
szárazföldi és vizes FAVÖKO (felszín alatti víztől függő ökoszisztéma), túl-
zott vízkivételek (vízmérleg teszt). Kémiai állapota jó.

2) porózus rétegvíz test:

- p.2.12.2. rétegvíz test: Körös-vidék, Sárrét. Mennyiségi állapota gyenge a túlzott vízkivételek (vízmérleg teszt) miatt, kémiai állapota jó.

3) porózus termálvíz test:

- pt.2.3 termálvíz test: Délkelet-Alföld. Mennyiségi és kémiai állapota is jó.

Az alábbi táblázat tételesen tartalmazza a VGT2 által meghatározott célokat, intézkedéseket az érintett víztestekre.

Víztest jel	Víztest neve	Felszín alatti vizek kémiai állapotát javító intézkedések	Vízbázis védelmi intézkedések	Felszín alatti vizek mennyiségi állapotát javító intézkedések
sp.2.12.2	Körös-vidék, Sárrét	2, 3, 21.1, 21.5, 21.8, 21.9, 21.10, 36	13.4	7a.2, 7.1, 8.1, 8.2, 8.4, 23.2, 31.1, 33
p.2.12.2	Körös-vidék, Sárrét	36	13.1, 13.2, 13.4	7a.2, 8.1, 8.2, 8.4
pt.2.3	Délkelet-Alföld	31.2, 36	13.4	7a.2, 7a.5, 8.2, 8.4

Intézkedési elemek leírása:

2. Mezőgazdasági eredetű tápanyagszennyezés csökkentése:

3. Mezőgazdasági eredetű peszticid szennyezés csökkentése a víztest teljes területén, kiemelten vízbázisok védőterületén.

7. A vízjárési viszonyok javítása, illetve az ökológiai kisvíz helyreállítása:

- 7.1 A belvízelvezető rendszer módosítása. A KEHOP-1.3.0. Hajdúhátsági többcélú vízgazdálkodási rendszer fejlesztése; a talajvízszint süllyedés megállítása.
- 7a.2 Felszín alóli vízkivételek nyilvántartása, felülvizsgálata, módosítása, engedélyezése.
- 7a.5 Termálvizek hasznosítása, a használt termálvizek visszasajtolásának szabályozása, ösztönzése és korszerűsítése.

8. A víz hatékony felhasználást elősegítő műszaki intézkedések, az öntözés, az ipar, az energiaellátás és háztartás területén:

- 8.1 Víztakarékos megoldások alkalmazása növénytermesztésben (növénykultúra, öntözési technológia, energiahatékonyság).
- 8.2 Technológiai és hálózati veszteségek csökkentése.
- 8.4 Víztakarékos megoldások az ipari vízellátásban.

13. Ivóvízbázisok védelmét szolgáló intézkedések (védőterületek, pufferzónák):
- 13.1 Ivóvízminőség biztosítása a csapnál, az EU Ivóvíz Irányelvnek megfelelően (Az Ivóvízminőség Javító program befejezése, + monitoring)
  - 13.2 Ivóvízbázisok védelme, védőzónák kijelölése, tevékenységek szabályozása, módosítása (A diagnosztikai és a biztonságba helyezési program végrehajtása)
  - 13.4 Vízbiztonsági tervek készítése, alkalmazása. Biztonságba helyezési tervek integrálása.
21. Településekről, épített infrastruktúrából és közlekedésből származó szennyezések megelőzése és szabályozása:
- 21.1 Kommunális hulladéklerakók megfelelő kialakítása, működtetése és ellenőrzése a víztest teljes területén, kiemelten vízbázisok hidrogeológiai védőterületén.
  - 21.5 Illegális hulladéklerakók felszámolása, a hulladéklerakás ellenőrzése, bírságolása, kiemelten a vízbázisok védőterületén.
  - 21.8 Csatornázás, egyedi szennyvízkezelés megvalósítása a Szennyvíz Programban jelenleg nem szereplő agglomerációkra, azonos céllal a Programban szereplőkkel.
  - 21.9 További csatornarákötések elősegítése és megvalósítása a víztest teljes területén, kiemelten vízbázisok védőterületén.
  - 21.10 Csatornahálózatok rekonstrukciója az egész víztest területén, de különösen a vízbázisok védőterületén.
23. A természetes vízviszatartást elősegítő intézkedések:
- 23.2 Csapadékgazdálkodás, táblaszintű vízviszatartás a táblákon belül a beszivárgás növelése és a lefolyás csökkentése érdekében általánosan a víztest teljes területén.
31. Beszivárogtatás, visszasajtolás korszerűsítése, szabályozása:
- 31.1 Talajvízdúsítás szabályozása, a talajvízszint süllyedés megállítása
  - 31.2 Szénhidrogén termeléshez, feltáráshoz használt kutakból kitermelt folyadék visszasajtolásának szabályozása. Visszasajtolás a 219/2004 Kormányrendelet szerint, a visszasajtolások ellenőrzése.
33. Károsodott vízi, vizes és szárazföldi élőhelyek védelme a vízjárást befolyásoló hatásokkal szemben, az egyéb intézkedéseken felül.
36. Szakszerűtlenül kiképzett kutak ellenőrzése, rekonstrukciója, felszámolása. Engedély nélküli kutak számbavétele.

Debrecen, 2016. augusztus 05.

Tisztelettel:

Lossos László
osztályvezető

